

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות פרטנית לתלמיד

ולהורה), התשע"ה - 2015

טיפול בבקשת נגישות על ידי המנהל

5. (א) הבעלות תגבש את המלצותיה לעניין הבקשה תוך 60 ימים לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות, החלטת המנהל תהיה מנומקת. המנהל יגבש את המלצותיו לעניין הבקשה.

(ב) בעל מוסד חינוך יספק את התאמת הנגישות עם תחילת שנת הלימודים או בעת הצורך את התאמות הנגישות שניתן לבצע באמצעים הקיימים במוסד החינוך.

(ג) אם ביקש בעל מוסד החינוך מבקש-שמשד החינוך ישתתף בעלויות ההנגשה, יעביר תעביר הבעלות המנהל את הבקשה לאישור הממונה, ויצרף את המסמכים המפורטים בתקנת משנה (ד) במסגרת המועדים הנקובים בתקנת משנה (א) תוך 60 ימים מן המועד שבו הגיש הרושם את הבקשה לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות.

(ג1) האחריות לפנות המנהל יפנה לבעלי מקצוע המפורטים בתקנה זו לקבלת המלצות, תכניות או מסמכים אחרים הדרושים לבקשה לצורך צירופם לבקשה מוטלת על המנהל.

(ד) המנהל יצרף אלה המסמכים שיצרף המנהל לטופס הבקשה שהוא מעביר לממונה

מסמכים אלה:

(1) מסמכים רפואיים או אחרים, המעידים על מצבו הרפואי של המבקש ועל סוגי התאמות הנגישות הנדרשות המסמכים הרפואיים או האחרים, המעידים על המוגבלות, ועל הנחיצות בהנגשה המבוקשת;

(2) אם המבקש לקוי שמיעה הוא אדם עם מוגבלות בשמיעה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה נגישות השרות ושל קלינאי תקשורת, אם קלינאי התקשורת אינו עובד של משרד החינוך או של המרכז הטיפולי, תועבר תצורף לבקשה גם עמדה של המרכז הטיפולי, ובמידת הצורך והאפשר גם חוות דעת של מי שהוא בעל ניסיון בשפת הסימנים;

(3) אם המבקש הוא אדם עם מוגבלות בראייה לקוי ראייה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה לנגישות השירות, מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה אם נדרשת התאמה המחייבת שינוי מבנים תשתיות וסביבה או התקנת מתקני הרמה, ושל מומחה למוגבלות ראייה במתי"א ורשאי המומחה למוגבלות ראייה במתי"א לפנות לפי שיקול דעתו ולפי צורך לגורמים מקצועיים נוספים, המבנה ושל מומחה ללקות ראייה במתי"א;

(3א) אם המבקש הוא תלמיד עם מוגבלות אחרת, ניתן לצרף לבקשה חוות דעת אחרות שתומכות בבקשה להתאמות נגישות לפי תקנה זו.

(4) אם המבקש הוא תלמיד עם מוגבלות הלומד מדובר בתלמיד בעל צרכים מיוחדים הלומד במסגרת במוסד לחינוך מיוחד, או תלמיד בעל צרכים מיוחדים עם מוגבלות המשולב במוסד חינוך רגיל כהגדרתו בפרק ד1 לחוק חינוך מיוחד – יפרט מנהל המוסד החינוכי שבו התלמיד לומד את הסיוע שהתלמיד מקבל ממוסד החינוך, סוגי הסיוע והיקפו;

(5) הצעה לתכנית של התאמות נגישות במבנה בתשתיות או בסביבה, ככל שנדרש,

תכול: פיזית שתכלול:

(א) תכנית של התאמות נגישות הנדרשות לפי המלצת מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה, או מורשה לנגישות השירות, לפי העניין, או שניהם;

(ב) תיאור טכני של הפתרונות המוצעים בצירוף מפרטים, תכניות וחתכים;

(ג) תיק טכני, שיוכן בידי אדריכל רשוי או מהנדס רשוי, ובו מסמכים כמפורט להלן, תוך ציון המצב הקיים והמצב המוצע בכל עניין:

(1) תשריט המגרש שעליו נמצא מוסד החינוך בקנה מידה

1: 250, שסומנו בו המפלסים, נתיבי הגישה מהרחוב עד

הכניסות למבנים, לרבות כיוון ההגעה של התלמיד למוסד

החינוך;

(2) צילומים דיגיטליים של המבנה;

(3) תכניות כל קומות המבנים בקנה מידה 1: 100 או 1: 200, עם

סימון מפלסים וחתכים הנוגעים לעניין;

(6) אומדן עלויות מפורט של ההנגשה הנדרשת, לרבות עלות תכנון ההתאמה, הכנת מפרטים וביצוע תכניות הנגשה;

(7) לוח זמנים מוצע לביצוע שיבטיח את השלמת ביצוע ההתאמות עד לתחילת שנת הלימודים, למעט בעבודות המחייבות היתר בניה חדש שאז יש לקבוע לוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר מיום הרישום או הרישום המוקדם; לוח הזמנים יכול אבני דרך לביצוע ההנגשה ובכלל זה מועד הוצאת ההיתר, מועד תחילת העבודות ומועד לסיום עבודות כשהתאמות הנגישות מוכנות לשימוש בימים קונסטרוקטיביים.

החלטת הממונה

6. (א) הממונה רשאי להחליט על דחיית הבקשה, או קבלתה, באופן מלא או חלקי, וכן בתנאים, שינויים וסייגים.

(ב) הממונה יבחן את לוח הזמנים בבקשה וידרוש לתקן את הבקשה אם לוח הזמנים אינו סביר ולא תואם את הדרישות בחוק.

(ג) החלטת הממונה תינתן, בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 40 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, והיא תימסר למנהל מיד לאחר נתינתה בצירוף התכנית הטכנית או אם החליט על דחיית הבקשה בצירוף מכלול המסמכים שצורפו לבקשה.

(ד) המנהל ישלח הודעה על ההחלטה לאשר תכנית, תוך 7 ימים לאחר שנודעה לו, לתלמיד, להורה, לרושם אם אינו ההורה, בצירוף התכנית ולמוסד החינוך, לבעל המוסד, למהנדס הרשות ולגזבר הרשות בצירוף התכנית הטכנית; אם הוחלט על דחיית הבקשה תשלח הודעה על כך יחד עם ההחלטה, העתק הבקשה ומכלול המסמכים שצורפו אליה לתלמיד, להורה ולרושם אם אינו ההורה.

(ה) **(1א) כאשר אין צורך בהיתר בניה**, על בעל מוסד החינוך להתחיל בביצוע התאמות הנגישות, או לרכוש את העזרים הדרושים לתלמיד, לפי החלטת הממונה, בסמוך לאחר שנודע לו עליה, ולסיים את הביצוע לפי לוח זמנים שנקבע בתכנית, וטרם כניסת התלמיד ללימודים במוסד החינוך.

(2) כאשר הבקשה מחייבת היתר בניה, ייקבע לוח זמנים של 10 חודשים לכל היותר כאשר-אם יש היתר בניה קיים, ולוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר כאשר אין היתר בניה, או כאשר יש צורך בהוצאת היתר חדש;

(3) הממונה רשאי לקצר או להאריך את לוחות הזמנים המנויים בפסקאות משנה (1) או (2) לפי שיקול דעתו.

(4) לא קיצר או האריך הממונה את לוחות הזמנים כאמור בפסקת משנה (3), ונוצר החל למצט- עיכוב בביצוע התאמת הנגישות הנובע מנסיבות שאינן בשליטת בעל המוסד ובעל המוסד דיווחידוות עליהם בעל המוסד לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

(תוספת שיטית)

(תקנות 12(ה) ו-16)

התאמות נגישות אפשריות לפי תקנות אלה להנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם

מוגבלות אחרת

- (1) שילוט מותאם **לבעלי-מוגבלויות לאנשים עם מוגבלות**, תוך הוספת מידע בסמלים ואמצעים אחרים;
- (2) כיסוי **והסרת** מכשולים;
- (3) כתוביות תקשורת תומכת חלופית (להלן-תת"ח) על מגרות ותאים של תלמידים;
- (4) ביצוע מטלות במקום נפרד (פינות עבודה יחידניות), תוך הימנעות, עד כמה שאפשר, מרעש סביבתי והפרעה; וכן חדר לעבודה פרטנית עם תלמיד;

- (5) התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים; ההתאמה תבוצע באמצעות בחירת מיקום שקט לכיתה, ווילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי, רצפה רכה ובמקרים חריגים, איטום פרצות, זיגוג כפול בחלונות, דלת כבדה עם פסי אטימה, והתאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;
- (6) התאמות תאורה למניעת סנוור וריצוד;
- (7) סימון בצבעים נוגדים;
- (8) הנגשה של חניה או תחנות הורדה אם הם מצויות בתוך שטח בית הספר;
- (9) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה בחדר האוכל תבוצע הנגשה של אחד השולחנות לפי תנאי ת"י 1918 חלק 1 לעניין שטח חופשי לכיסא גלגלים (2.6.1) חללים חופשיים לברכיים וכפות רגליים (2.6.2) וטווח הגעה לחזית (2.6.3.1);
- (10) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה וההסעדה בחדר האוכל היא בשיטת השירות העצמי – שבה הסועד נוטל את המזון אל צלחתו בעצמו – יוודא הבעלים כי כל סוגי המזון המוצעים לציבור יהיו בטווח הגעה של אדם עם מוגבלות המתנייע בכיסא גלגלים, לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיפים הדנים בטווח הגעה (2.6.3.1 עד 2.6.4);
- (11) הנמכת לוח עבור תלמיד המתנייד באמצעות כיסא גלגלים;
- (12) שולחן וכסא מתאימים לתלמיד עם מוגבלות בניידות
- (13)(11) מנוף להרמת אדם עם מוגבלות לשימוש בשירותים
- (14)(12) תת"ח – כולל התאמה של חומרי למידה ושימוש בסימון תת"ח;
- (15)(13) ארון אישי עם מנעול לאחסנת ציוד התת"ח (לשקול ציוד טכנולוגי וציוד יקר ערך או כבד שנמסר לתלמיד); הארון והמנעול ניתנים לתפעול עצמי בידי התלמיד;
- (16)(14) שולחן וכיסא המתאימים לצורך שימוש בציוד תת"ח;
- (17)(15) שקעי חשמל נוספים בכיתה לצורך שימוש בציוד תת"ח;
- (18)(16) ערכה טכנולוגית מותאמת לתלמיד המשתמש בתת"ח;
- (19)(17) מחשב אשר מותקנת עליו תוכנה להפקת סמלים עבור משתמשי תת"ח;
- (20)(18) טאבלט שיסופק עם התוכנות המתאימות כפי שנקבעו על ידי מומחי התחום במת"ח.א.
- (21)(19) אמצעים עבור המוסד להכנת לוחות תת"ח; מצלמה דיגיטלית, מכונת למינציה, מדפסת צבע;
- (22)(20) כתוביות תת"ח על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד בתכני הלימוד;
- (23)(21) סמלול וקידוד צבעים.
- (24)(22) הדרכה לנותני שירות לפי פרק לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-12013;
- (25)(23) התאמת חומרי לימוד, ובכלל זה ספרי לימוד, ניירות עבודה, חוברות עבודה, מבחנים ובחינות בגרות לרבות שיכתוב ושימוש בסמלים, פורמט אודיו, פישוט לשוני, הכנת תקצירים, והכל בהתאם לצורכי התלמיד;
- (26)(24) מתן אפשרות להגיש עבודות ושיעורי בית באמצעות האינטרנט;
- (27)(25) הנגשת בחינות על פי צרכיו של התלמיד, בין היתר, מתוך האמצעים הבאים: הארכת זמן בבחינות, התעלמות משגיאות כתיב, שעתוק בחינות, דף נוסחאות מורחב או ארגון שונה של דף נוסחאות רגיל, הכתבת מבחן או הקראת שאלון הבחינה בידי קורא, ובאנגלית – השמעת שאלון הבחינה; שימוש במילון אלקטרוני באנגלית; הגדלת שאלון בחינה, נוכחות איש צוות מוכר לתלמיד בחדר הבחינה.
- (28)(26) בבחינות באנגלית – הקלטת התשובות של הנבחן; שאלון מותאם הנגזר משאלון הבחינה הרגיל; מבחן בעל פה; גמישות בשעת הבחינה, נוכחות אנושית במהלך בחינה לצורך תווך בזמן הבחינה; שאלון פתוח במקום רב ברירת; והחלפת חומרי לימוד;
- (29)(27) התאמת התכנית החינוכית לתלמיד, כגון קביעת סדרי עדיפויות, דילול חומר, והחלפת חומרי לימוד;
- (30)(28) סיוע ותמיכה בשימוש בעזרים הטכנולוגיים הניתנים לתלמיד עם מוגבלות;
- (31)(29) הדרכה הניתנת לתלמידים בכתב או בעל פה תינתן לתלמיד עם מוגבלות בצורה מותאמת;

¹ ק"ת התשע"ג עמ' 968.

(30)(32) פיצול מטלות למטלות משנה, אשר תבוצענה באופן עוקב תוך הפסקה בין מטלה אחת לאחרת או במועדים נפרדים ;

(31)(33) אם נעשה שימוש בשילוט אלקטרוני או במסמך מידע המתחלף לאחר זמן, המידע הניתן בשלט יתחלף תוך פרק זמן סביר לקריאה נוחה ; נעשה שימוש באותיות זזות, מהירותן לא תעלה על 1 מטר ב- 5 שניות ;

(32)(34) דרכים חלופיות לביצוע אסיפת הורים עם הורה עם מוגבלות למשל באמצעות שיחה אודיו ויזואלית באמצעות מחשב ורשת האינטרנט ;

(33)(35) חומרי לימוד חוברות עבודה ודפי עבודה- פשוט לשוני של הכתוב על דפי עבודה והדפסתם בדפוס נגיש ;

(34)(36) יצירת טפסים מותאמים לתלמידים עם מוגבלות ולהורים עם מוגבלות ;

(35)(37) התאמות של מידע הנמסר לתלמידים עם מוגבלות ;

(36)(38) התאמות של מידע הנמסר להורים שהם אנשים עם מוגבלות, לפי פרק ח' לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), התשע"ג – 2013 ;

(37)(39) זימון לאספות הורים באופן הנגיש להורה עם מוגבלות ;

(38)(40) תקנון בית ספר מונגש ללאנשים עם מוגבלות בעלי מוגבלויות ;

(39)(41) הקצאת חדר לצורך אכילה בפרטיות ;

(40)(42) בחירת מקום הישיבה של התלמיד בכיתה תוך התחשבות במוגבלותו ;

(41)(43) בבית ספר שבו יש מערכת כריזה – המידע הנמסר במערכת הכריזה יהיה נגיש לבעלי מוגבלויות לאנשים עם מוגבלות ; המידע יימסר בדיבור איטי וברור ובשפה פשוטה עד כמה שניתן.

התשע"ה .....
(..... 2015)
חמ- 3-3646

נפתלי בנט
שר החינוך